

Зограф

ЧАСОПИС
ЗА СРЕДЊОВЕКОВНУ
УМЕТНОСТ

46

Институт за историју уметности
Филозофски факултет Универзитета у Београду

Београд
2022

Зограф

Часопис за средњовековну уметност
Број 46, 2022

Издаје

Институт за историју уметности
Филозофски факултет Универзитета у Београду
Београд, Чика Љубина 18–20

<http://www.f.bg.ac.rs>
zograf@f.bg.ac.rs
Факс: +381 11 2639–356
Тел.: +381 11 2637–125

Редакција

Гојко Судојић (Српска академија наука и уметности, Београд), *Јанко Мајловски* (Универзитет у Београду, Филозофски факултет – Институт за историју уметности), *Даница Појовић* (Балканолошки институт САНУ, Београд), *Смиљка Габелић* (Универзитет у Београду, Филозофски факултет – Институт за историју уметности), *Валентино Паче* (Универзитет у Удинама и Тринити колеџ, Рим), *Софија Калойиси-Верџи* (Универзитет у Атени, Филозофски факултет – Одељење за историју и археологију), *Иван Сишеовић* (Универзитет у Београду, Филозофски факултет – Одељење за историју уметности), *Миограј Марковић* (Универзитет у Београду, Филозофски факултет – Одељење за историју уметности), *Драјан Војводић* (Универзитет у Београду, Филозофски факултет – Одељење за историју уметности), *Енелина Смирнова* (Московски државни универзитет „Ломоносов“, Факултет историје – Одељење историје и теорије уметности), *Елка Бакалова* (Бугарска академија наука, Софија), *Кайрин Жоливе-Леви* (Универзитет Париз 1: Пантеон–Сорбона, Практична школа високих студија – Одсек религијских наука), *Милан Радујко* (Универзитет у Београду, Филозофски факултет – Институт за историју уметности), *Јелена Ергељан* (Универзитет у Београду, Филозофски факултет – Одељење за историју уметности), *Шерон Герсџел* (Универзитет Калифорније, Лос Анђелес – UCLA), *Драјана Павловић* (Универзитет у Београду, Филозофски факултет – Одељење за историју уметности), *Тайјана Ситародудцев* (Академија уметности, Универзитет у Новом Саду), *Иван Дрић* (Универзитет Пенсилваније – Репн, Филадельфија), *Марка Томић* (Византолошки институт САНУ, Београд), *Милош Живковић* (Универзитет у Београду, Филозофски факултет – Одељење за историју уметности)

Уредник

Драган Војводић

Секретар

Драгана Павловић

САДРЖАЈ

НАУЧНИ ЧЛАНЦИ

1-15

Bojana Plemić, The Great Palace mosaics.
A contribution to the interpretation of their iconography

17-32

Tatjana Starodubcev, Saint John Kolobos
or the Little in the medieval Eastern Christian world

33-56

Миодраї Марковић, Занемарени подаци о години изградње
Богородичине цркве у Студеници

57-72

Ивана Филијовић, *Бојана Стјевановић*, Фрагменти циклуса светих ратника
у параклисима манастира Милешеве

73-98

Archimandrite Tihon Rakićević, *Nevena Debljović Ristić*, Medieval templon with inseparable
objects of prostration. A case of Saints Joachim and Anna church
in the Studenica Monastery

99-119

Ивана Иињајовић, Прилог проучавању зидног сликарства
Беле цркве каранске. Тематски програм сликарства калоте

121-136

Бранислав Тодић, Праведни Ноје и Лот на фрескама
до иконостаса у Дечанима

137-153

Alexandra Ph. Trifonova, A miraculous icon of Virgin Hodegetria
with twelve Great Feast scenes (third quarter of the fourteenth century)
from Nessebur, Bulgaria

155-174

Игор Бјелић, Фрагменти црквеног градитељства
у бедемима средњовековног Новог Брда

175-190

Марина Огак, Од царске стеме до лоровог венца.
Представе владара на новцу кнеза Лазара

191-212

Ioannis Vitaliotis, *Ahilino Palushi*, At the beginning stages of the "School of Gramos".
The frescoes of the church of Transfiguration (Shën Sotiri) in Tremisht,
south Albania (1560)

213-228

Драјан Војводић, *Милош Живковић*, Лонгинова икона из Софије

ПРИКАЗИ КЊИГА

229–230

Marka Tomić Đurić, Freske Markovog manastira (The frescoes of Marko's Monastery), Serbian Academy of Sciences and Arts, Institute for Balkan Studies, Special editions 143, Archbishopric of Ohrid and Metropolitanate of Skopje, Belgrade 2019
(Miodrag Marković)

231–232

Gojko Subotić, Michitaka Suzuki, Manastir Svetog Jovana Preteče u Jašunji (Monastery of St. John the Prodromos in Jašunja), Službeni glasnik, Serbian Academy of Sciences and Arts, Department of Historical Sciences, Belgrade 2020
(Dragana Pavlović)

233–236

Miodrag Marković, Dragan Vojvodić, Church of the Holy Apostles Peter and Paul in Ras, Platoneum d.o.o., Novi Sad 2021
(Danica Popović)

237–236

Ermil i Stratonik. Sveti ranohrišćanski mučenici Beogradski (Hermylos and Stratonikos. Early Christian martyrs of Belgrade), ed. Dubravka Preradović, Institute for Balkan Studies SASA, Special edition 153, Belgrade 2022
(Bojana Stevanović)

CONTENTS

ARTICLES

1-15

Bojana Plemić, The Great Palace mosaics.
A contribution to the interpretation of their iconography

17-32

Tatjana Starodubcev, Saint John Kolobos
or the Little in the medieval Eastern Christian world

33-56

Miodrag Marković, Neglected data about the year of construction
of the Church of the Virgin in Studenica

57-72

Ivana Filipović, Bojana Stevanović, Fragments of Holy Warrior cycles
in the parekklesia of the Mileševa Monastery

73-98

Archimandrite Tihon Rakićević, Nevena Debljović Ristić, Medieval templon with inseparable
objects of prostration. A case of Saints Joachim and Anna church
in the Studenica Monastery

99-119

Ivana Ignjatović, A contribution to the research of the wall paintings at the White Church of Karan.
The thematic program of the frescoes in the calotte

121-136

Branislav Todić, Noah and Lot in the frescoes beside the Dečani iconostasis

137-153

Alexandra Ph. Trifonova, A miraculous icon of Virgin Hodegetria
with twelve Great Feast scenes (third quarter of the fourteenth century)
from Nessebur, Bulgaria

155-174

Igor Bjelić, Fragments of sacral architecture
in the ramparts of medieval Novo Brdo

175-190

Marina Odak, From an imperial *stemma* to a laurel wreath.
Images of rulers on Prince Lazar's coinage

191-212

Ioannis Vitaliotis, Ahilino Palushi, At the beginning stages of the "School of Gramos".
The frescoes of the church of Transfiguration (Shën Sotiri) in Tremisht,
south Albania (1560)

213-228

Dragan Vojvodić, Miloš Živković, Longin's icon from Sofia

BOOK REVIEWS

229–230

Marka Tomić Đurić, Freske Markovog manastira (The frescoes of Marko's Monastery), Serbian Academy of Sciences and Arts, Institute for Balkan Studies, Special editions 143, Archbishopric of Ohrid and Metropolitanate of Skopje, Belgrade 2019
(Miodrag Marković)

231–232

Gojko Subotić, Michitaka Suzuki, Manastir Svetog Jovana Preteče u Jašunji (Monastery of St. John the Prodromos in Jašunja), Službeni glasnik, Serbian Academy of Sciences and Arts, Department of Historical Sciences, Belgrade 2020
(Dragana Pavlović)

233–236

Miodrag Marković, Dragan Vojvodić, Church of the Holy Apostles Peter and Paul in Ras, Platoneum d.o.o., Novi Sad 2021
(Danica Popović)

237–236

Ermil i Stratonik. Sveti ranohrišćanski mučenici Beogradski (Hermylos and Stratonikos. Early Christian martyrs of Belgrade), ed. Dubravka Preradović, Institute for Balkan Studies SASA, Special edition 153, Belgrade 2022
(Bojana Stevanović)

Zograf

A Journal of Medieval Art
Number 46, Belgrade 2022

Published by

The Institute of Art History
Faculty of Philosophy – University of Belgrade
Čika Ljubina 18–20, 11000 Belgrade, Serbia

<http://www.f.bg.ac.rs>
e-mail: zograf@f.bg.ac.rs
Fax: +381 11 2639–356
Phone: +381 11 2637–125

Editorial Board

Gojko Subotić (Serbian Academy of Sciences and Arts, Belgrade), *Janko Maglovski* (Institute of Art History, Belgrade), *Danica Popović* (Serbian Academy of Sciences and Arts, Institute for Balkan studies), *Smiljka Gabelić* (Institute of Art History, Belgrade), *Valentino Pace* (University of Udine and Trinity College, Rome), *Sophia Kalopissi-Verti* (University of Athens), *Ivan Stevović* (University of Belgrade), *Miodrag Marković* (University of Belgrade), *Dragan Vojvodić* (University of Belgrade), *Engelina Smirnova* (Lomonosov Moscow State University), *Elka Bakalova* (Bulgarian Academy of Sciences, Sofia), *Catherine Jolivet-Lévy* (University of Paris 1: Pantheon-Sorbonne, L'École pratique des hautes études), *Milan Radujko* (Institute of Art History, Belgrade), *Jelena Erdeljan* (University of Belgrade), *Sharon Gerstel* (University of California, Los Angeles – UCLA), *Dragana Pavlović* (University of Belgrade), *Tatjana Starodubcev* (Academy of Arts, University of Novi Sad), *Ivan Drpić* (University of Pennsylvania – Penn, Philadelphia) *Marka Tomić* (Serbian Academy of Sciences and Arts, Institute for Byzantine Studies), *Miloš Živković* (University of Belgrade)

Editor

Dragan Vojvodić

Secretary

Dragana Pavlović

Објављивање ове публикације подржали су
Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије
и Министарство културе Републике Србије

Лектура
Зорица Грујичић и Ивана Ићнајковић

Преводи апстраката и резимеа на енглески језик
Миљана Пројић

Класификација
Весна Тодоровић

Компјутерска припрема
Досије Сџудио, Браће Недића 29, 11000 Београд

Индексирање
doiSerbia (www.doiserbia.nb.rs)

Дистрибуција – Journal distribution
Bookbridge d.o.o., Dubljanska 47, Beograd
<http://www.bookbridge.rs>; bookbridge@bookbridge.rs
Stylos d.o.o., Futoški put 67, Novi Sad
www.stylos.rs; prodaja@stylos.rs

Сви чланци су прихваћени за објављивање на седници Редакције *Зографа*
одржаној 15. новембра 2022. године

Штампа
ЈП Службени гласник, Јована Ристића 1, 11000 Београд

Тираж
200 примерака

Београд
2022

ISSN 0350–1361
УДК 7 (091) “04–17”, ISSN 0350–1361

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

7

ЗОГРАФ: часопис за средњовековну уметност / уредник Драган
Војводић. – 1966, бр. 1– . – Београд: Институт за историју уметности,
Филозофски факултет Универзитета у Београду, 1966– (Београд:
Службени гласник). – 33 cm

Годишње. – Текст на срп. и енгл. језику. – Друго издање на другом
медијуму: Зограф (Online) = ISSN 2406-0755
ISSN 0350-1361 = Зограф
COBISS.SR-ID 16175106